

El disputat vot japonès

Diumenge 18 els japonesos han de triar un nou parlament. I podria ser que, per primera volta en moltes dècades, el Partit Liberal no aconseguirà la majoria absoluta necessària per a governar en solitari.

L'actual Parlament japonès està dividit en dues cambres, conegudes genèricament com La Dieta. En la cambra alta els liberals ja van perdre el juliol del 1989 la majoria absoluta. Això no passava des de 1955. La cambra alta és ara el feu de la senyora Takako Doi, dirigent del Partit Socialista Japonès i rara avis d'una classe política fortament masculina. La Doi, però, necessita recolzar-se en una aliança poc fiable amb els budistes del partit Komeito i els socialdemòcrates.

En la cambra baixa, la important, els socialistes tenen ara 82 diputats i ningú dubta que augmentaran, però no prou per arribar als 294 escons que ara tenen els liberals i que podrien baixar fins a la frontera de la majoria absoluta —és a dir, 257. Un altre dubte és el de si els companys de viatge dels socialistes —Komeito i socialdemòcrates— no preferiran formar una coalició o govern amb els liberals, en el cas que aquests ho necessiten. Actualment, la suma de socialistes, Komeito i socialdemòcrates fa 157 diputats. Al marge queden els 27 diputats comunistes, amb els quals no compta ningú.

Per tant, la incògnita principal de les eleccions és saber quants vots i escons conseguiran retenir els liberals.

Aquest partit viu des de fa mesos, en realitat des de fa uns pocs anys, angoixat per una successió d'escàndols que són els que ara l'han posat gairebé en la picota. Si perden la majoria absoluta això

Kaifu Toshiki, actual primer ministre.

tindrà tres paraules explicacions possibles: la perdran pel cas Recruit, per la reforma fiscal i pels escàndols sexuals de Sosuke Uno, predecessor de Kaifu Toshiki, l'actual primer ministre.

Kaifu, casat, de 58 anys d'edat i amb dos fills, s'ha dedicat com un boig a intentar netejar la imatge del seu grup. Ell va estar també implicat en el cas Recruit (ha reconegut

haver rebut donacions per valor de 14 milions de pessetes entre 1983 i 1988) però no va tenir res a veure amb la principal pedra d'escàndol d'aquest cas, que fou la compra d'accions de l'empresa per part de membres de l'administració abans que aquestes foren posades a la venda a la borsa. Per açí ningú li pot dir gran cosa. Però en canvi ell no pot

fer res davant la indignació que va crear la imposició d'un impost del 3% al consum i també ho té difícil per demostrar que no és (com es diu) un titella dels barons liberals —especialment de Takeshita— apartats de la vida política per l'afer Recruit.

A aquesta imatge contribueix poderosament el fet que fos promogut per l'antic primer ministre Toshio Komoto i amb el suport explícit de les tres famílies que dominen el partit des de sempre: la de Takeshita, la d'Abe i la de Nakasone. Kaifu va ser en el seu temps el parlamentari més jove del Japó (aconseguí el seu primer escó als 29 anys) i arribà a la direcció del Partit Liberal l'any passat després d'una votació en què aconseguí 279 vots dels compromissaris del seu partit. Els seus dos rivals aconseguiren 120 vots (Yoshiro Hayashi) i 48 (Shintaro Ishihara).

D'alguna manera, en les eleccions de diumenge es juga també l'esdevenidor d'aquest jove polític que ha demostrat ser ambiciós. Si la baixada dels vots liberals no és molt gran, s'atribuirà al viratge que ell ha imprimat en la imatge del vell partit. Si els liberals perden la majoria absoluta no seria difícil que Kaifu preparés també les maletes i els barons del partit, els que realment manen, pensaren en un recanvi que té dues alternatives: o tornar ells —si creuen que l'afer Recruit ja és acabat— o buscar un nou home de palla.

Vicent Partal